

СТАНОВИЩЕ

За докторската дисертация на тема : „*Аргументативен ефект на невербалното поведение*“ на Ивайло Карагеоргиев, редовен докторант в катедра „*Реторика*“ на Философски факултет на СУ“Св.Климент Охридски“. За присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление **2.3.–Философия (Невербална комуникация в реториката)**. Научен ръководител: проф.д.ф.н.Величко Руменчев.

Автор на становището: проф. д-р Маргарита Пешева, преподавател в катедра „*Медии и обществени комуникации*“, УНСС.

1. Актуалност на избраната тема за дисертация

Представената дисертация е много актуална от гледище на детайлното разглеждане на невербалното поведение и неговата аргументативна роля в процеса на вербалната комуникация. Докторантът Ивайло Карагеоргиев систематизира и анализира голям теоретичен и емпиричен материал по невербална комуникация, който прави тази дисертация много интересна и актуална в контекста на публичната комуникация на политическите лидери- с нейните вербални и невербални послания. В дисертацията се разглеждат и анализират видеозаписи от отделни речи на актуални политически лидери като *Барак Обама, Хилъри Клинтън, Доналд Тръмп, Владимир Путин*. А също и някои речи на политически фигури от миналия век като *Фидел Кастро и Адолф Хитлер*, които позволяват интересни съпоставки и сравнения. С помощта на тези емпирични факти, докторантът Ивайло Карагеоргиев доказва основната си теза, че невербалното поведение изпълнява допълващи аргументативни функции към вербалната комуникация.

Докторантът показва отлично познаване на проблема в научната литература, той има систематични и задълбочени познания в научната област на *общуването, реториката и ораторското изкуство*, което говори за отлично равнище на професионална компетентност.

Ивайло Карагеоргиев показва още умение за анализ и осмисляне на някои съвременни емпирични доказателства- телевизионните дебати между *Хилъри Клинтън* и *Доналд Тръмп* при последните президентски избори в САЩ в контекста на невербалната им константа; невербалното поведение на *Румен Радев* и *Цецка Цачева* в телевизионния дебат, проведен в БНТ в кандидат-президентската кампания през 2016г. Дисертацията предлага и няколко портрета- штрихи на исторически и съвременни политически лидери (*Хитлер*, *Кастро* и *Путин*) предимно от гледище на тяхното невербално медийно поведение. Докторантът анализира някои базисни понятия от полето на реторическата комуникация като: „*общуване*“, „*кинесика*“, „*проксемика*“, „*убеждаване*“, и предлага собствен анализ и обобщения на редица комуникационни ситуации от съвременния политически живот. Те потвърждават неговата основна теза за допълващата аргументативна роля на невербалното поведение в процеса на вербалната комуникация.

2. Структура и съдържание на дисертацията.

Дисертацията съдържа **254стр.** и тя се състои от Увод, три глави, Заключение, приносни моменти, списък с публикации и библиография. Библиографията съдържа **264 заглавия**, от които **151 заглавия**- на кирилица и **114 заглавия** на латиница. Като обем, структура, научни цели и задачи, библиография и емпирични приложения, тя напълно отговаря на изискванията на *Закона за научните степени и звания*. Особено интересна и с приносен характер е трета глава на дисертацията, която е посветена на аргументативните ефекти на невербалното поведение.

За научните си цели докторантът използва главно методите *наблюдение и сравнителен анализ, дискурсивен и дескриптивен анализ*. Полученият научен резултат е модерно и интересно научно изследване, което с помощта на емпирични факти, теоретични анализи и наблюдения доказва, че невербалното поведение на политическите личности активно участва в изграждането на общата аргументация на тяхната вербална комуникация. Дисертацията е написана с вещина и професионална компетентност, с ясен език и стил, който разкрива професионалните познания на докторанта, неговото умение да систематизира и анализира теоретични постановки и емпирични факти, както и да прави необходимите изводи и обобщения.

3. Научни приноси

Дисертацията е ценно научно изследване, което съдържа няколко основни научни приноси:

Първият принос е направеният анализ на невербалната комуникация предимно като аргументативна функция, която оцветява и съдържателно надгражда вербалната комуникация, а не като обикновено допълнение към вербалната реч. Това е оригинален научен подход, който акцентира и усилва ролята на невербалното поведение, което надгражда нови съдържателни аргументи към вербалното поведение.

Вторият принос е актуалността на използваните емпирични доказателства. Докторантът е един от първите, който прави научен анализ и осмисляне на невербалното поведение на основните претенденти за Белия дом в последната президентска кампания- *Хилъри Клинтън и Доналд Тръмп* по време на телевизионните дебати. Той внимателно анализира пре двамата претенденти езикът на тялото, жестовете, мимиката, и промяната им при отделните дебати. Невербалната комуникация се осветлява предимно като усилване на вербалната аргументация по време на дебатите, а не само като оцветяване на речта чрез поредица от жестове и други невербални аргументи. Аналогично, докторантът прави научен анализ на невербалното поведение по време на телевизионните дебати, проведени в БНТ между кандидатите за президент на България *Румен Радев и Цеца Цачева*.

Третият принос е опитът на докторанта фрагментарно да се изследва политическата харизма на политически лидери от близкото минало като *Хитлер, Кастро и Путин*, които се разглеждат във фокуса на тяхната невербална комуникация, която активно участва в реторическата енергия на политическите им речи. Но проблемът, отнасящ се до харизмата на някои исторически и съвременни политически лидери, на тяхната публична комуникация и медийно поведение, може да е предмет на друго самостоятелно научно изследване, което ще е особено ценно от гледище на недостатъчно изследваната невербална аргументация на техните политически речи.

4. Публикации по темата на дисертацията.

Дисертантът Ивайло Карагеоргиев прилага четири публикации по темата на дисертацията, които са направени в авторитетни научни издания като електронното научно списание: „Реторика и комуникации“; *Теоретичен сборник в чест на създателя на катедра „Реторика“ професор Васил Иванов-Шумен: УИ „Епископ Константин Преславски“ и др.* Тези научни публикации напълно отговарят на изискванията, които се предявяват към една докторска дисертация.

5. Въпроси и препоръки към докторанта

Дисертацията е сериозно и професионално аргументирано научно изследване, към което могат да се отправят следните въпроси:

1. Каква е ролята на телевизионната технология при конструиране на цялостното поведение на политическите лидери по време на един телевизионен дебат?

2. В каква степен зрителят е зависим от новата култура на мрежовото общество, в което всяка реторика и аргументация (вербална и невербална) се развива в друга мрежова среда, в която съжителстват истински и фалшиви новини, а пост-истината на дигиталното общество променя, а донякъде - и подменя автентичността на традиционното вербално и невербално поведение?

Ще бъде голям научен принос един бъдещ сравнителен анализ на невербалното поведение при телевизионните дебати в кампаниите на българските президенти от д-р Желев насам. Още повече, че в специализираната научна литература досега не е правен цялостен сравнителен анализ на невербалното поведение на българските президенти по време на телевизионните дебати в техните предизборни кампании.

6. Заключение

Представената докторска дисертация е оригинално и много интересно научно изследване, което е първо по рода си в българските анализи по реторика и невербална комуникация. То показва професионалната зрялост и компетентност на автора и неговото задълбочено познаване на този

проблем в научната литература. Докторантът Ивайло Карагеоргиев надгражда над постигнатото в областта на невербалната комуникация, като доказва с емпирични факти нейната аргументативна роля към вербалната комуникация. Това научно изследване е особено ценно за специалисти по медии, общуване и реторика, за експерти по журналистика и връзки с обществеността, за изследователи на политическата реч. Всичко това ми дава основания **напълно убедено** да препоръчам на уважаемите членове на научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на Ивайло Иванов Карагеоргиев за неговата дисертация *„Аргументативен ефект на невербалното поведение“*, професионално направление 2.3.Философия (невербална комуникация в реториката).

София, 6 март 2017г.

Подпис:

проф. д-р Маргарита Пешева